

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Siden vedtagelsen i 1975 af lov om revisionen af statens regnskaber m.m. (»rigsrevisorloven«), jf. lovbekendtgørelse nr. 489 af 24. juni 1991, er der sket en markant udvikling i organiseringen af den statslige opgavevaretagelse. Der er oprettet en række fuldt statsejede aktieselskaber og etableret såkaldte selvstændige forvaltningssubjekter (f.eks. Københavns Havn og Post Danmark) og interessentskaber (f.eks. Ejendomsselskabet TOR I/S og Ørestadsselskabet I/S) af staten eller med staten som deltager. Formålet har bl.a. været at øge det markedsmæssige islæt med henblik på effektivisering af driften.

Selv om rigsrevisorloven i 1975 blev udformet fremsynet, har man dog ikke kunnet forudse denne udvikling, der ventes fortsat i de kommende år.

Lovforslaget har til formål at sikre Rigsrevisionen og statsrevisorerne fyldestgørende indsigt, hvor statslige opgaver henlægges til organisationsformer uden for det statslige bevillingssystem.

Folketingsbeslutning af 20. juni 1975 om statsrevisorernes valg og virksomhed, som ændret ved folketingsbeslutning af 28. maj 1986, forudsættes ligeledes ændret.

2. Mens aktieselskaber og interessentskaber erentydige begreber, benyttes udtrykket selvstændige forvaltningssubjekter som en praktisk betegnelse for en række institutioner, der i lovgivningen er benævnt f.eks. »særlige statslige forvaltningsenheder« og »selvstændige offentlige institutioner«.

Ved selvstændige forvaltningssubjekter forstås i den forvaltningsretlige litteratur en juridisk person, der varetager en bestemt del af den statslige forvaltning, og som har selvstændige indtægter og formue og fungerer uden for bevillingssystemet. Denne organisationsform anvendes ofte, hvor staten driver en indtægtsgivende virksomhed, som i princippet skal hvile i sig selv, f.eks. Københavns Havn, Post Danmark og Danmarks Radio/TV 2.

3. Selvstændige forvaltningssubjekter er hidtil blevet etableret ved lov, mens interessentskaber bå-

de er oprettet ved lov og ved Finansudvalgets tiltrædelse af et aktstykke. Der er normalt i loven bestemmelser om revisionen. De er udformet forskelligt i de enkelte love og er ikke altid i overensstemmelse med reglerne for den statslige revision.

Det har især vist sig problematisk at sikre den statslige revisions kendemærke, forvaltningsrevisionen. Efter rigsrevisorlovens § 3 omfatter Rigsrevisionens revision ud over den finansielle revision, der er en efterprøvelse af, om regnskabet er rigtigt, og at bevillinger og regler er overholdt, også en »... vurdering af, hvorvidt der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af regnskabet«. Det vil især sige undersøgelse af produktivitet og effektivitet. Da disse organisationsformer kun delvis fungerer på markedsvilkår, har forvaltningsrevision i høj grad sin berettigelse som erstatning for og korrektiv til markedsmekanismen.

4. De uensartede revisionsordninger for de selvstændige forvaltningssubjekter og interessentskaber skyldes bl.a. en forskellig praksis ved udarbejdelsen af lovforslag m.v., som har indebåret, at Rigsrevisionen ikke i alle tilfælde – og i andre tilfælde kun på Rigsrevisionens initiativ og relativt sent i forløbet – er blevet hørt vedrørende revisionsforholdene i forbindelse med udformningen af lovforslag m.v. om etablering af selvstændige forvaltningssubjekter og interessentskaber.

I flere tilfælde inden for de senere år har der således været betydelige vanskeligheder forbundet med at nå frem til revisionsordninger, som efter Rigsrevisionens og statsrevisorernes opfattelse er hensigtsmæssige. Forhandlingerne om ordningerne har været ressourcekrævende for alle parter.

Der er derfor behov for en ændring af rigsrevisorlovens § 2, så det klart fremgår, at loven også omfatter de selvstændige forvaltningssubjekter og interessentskaber.

På grundlag af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens høringssvar foreslås bestemmelsen yderligere udvidet til at omfatte virksomheder, hvori staten deltager som personligt ansvarlig virksomhedsdeltager. Dette